

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi ja asetukseksi ja komission tiedonannosta (EU:n sähköisen viestinnän sääntelyn uudistamista koskevat ehdotukset)

Perustuslain 96 §:n 2 momentin perusteella lähetetään eduskunnalle Euroopan komission 14 päivänä syyskuuta 2016 antamat ehdotukset Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi sähköisen viestinnän säännöstöstä, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimen perustamisesta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetusten (EU) N:o 1316/2013 ja (EU) N:o 283/2014 muuttamisesta paikallisyhteisöjen internetyhteyksien parantamisen osalta, samassa yhteydessä annettu komission tiedonanto 5G-toimintasuunnitelmasta sekä ehdotuksista laadittu muistio.

Helsingissä 8 päivänä joulukuuta 2016

Liikenne- ja viestintäministeri ministeri Anne Berner

Neuvotteleva virkamies Sini Wirén

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

MUISTIO
8.12.2016

EU/2016/1461

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ EDUSKUNNALLE EHDOTUKSISTA EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVIKSI JA ASETUKSIKSI JA KOMISSION TIEDONANNOSTA (EU:N SÄHKÖISEN VIESTINNÄN SÄÄNTELYN UUDISTAMISTA KOSKEVAT EHDOTUKSET)

1 Ehdotukset ja niiden tavoitteet

Euroopan komissio julkaisi 14.9.2016 kattavan esityksen toimenpiteiksi verkkoyhteyksien kehittämiseksi kansalaisten ja yritysten tarpeisiin digitaalisilla sisämarkkinoilla. Esitys koostuu eurooppalaista gigabittiyhteiskuntaa koskevasta strategiasta sekä tätä visiota tukevista konkreettisista säädösehdoista ja toimenpiteistä. Toimenpidepaketti on yksi osa komission toukokuussa 2015 julkaisemaa laajaa digitaalisia sisämarkkinoita koskevaa strategiaa, jonka tavoitteena on helpottaa verkkotuotteiden ja -palvelujen saantia kuluttajille ja yrityksille koko Euroopassa, parantaa digitaaliverkkojen ja -palvelujen menestyksen edellytyksiä ja edistää Euroopan digitaalitalouden kasvua.

Komissio on asettanut esityksen perusteluosassa kunnianhimoisen tavoitteen nopean laajakaitaan saatavuudelle vuoteen 2025 mennessä. Tavoitteen mukaan kaikissa niin sanotuissa julkisissa tiloissa, joissa työskentelee tai oleskelee paljon ihmisiä, tulisi olla tarjolla nopeudeltaan vähintään 1Gb/s oleva yhteys sekä avoin WLAN-yhteys. Lisäksi tavoitteena on, että kaikissa kotitalouksissa olisi saatavilla langattomassa tai kiinteässä muodossa nopeudeltaan vähintään 100 Mb/s oleva yhteys, ja yhteyden nopeus tulisi olla nostettavissa 1Gb/s:iin. Edelleen komission tavoitteena on, että Euroopan unioni toimisi edelläkävijänä seuraavan sukupolven 5G-tekniikan käyttöönotossa, niin että vuoteen 2025 mennessä 5G olisi otettu käyttöön koko Euroopassa.

Lainsäädäntöesitysten osalta komission toimenpidepaketti koostuu ehdotuksesta direktiiviksi eurooppalaisesta sähköisen viestinnän säännöstöstä (jäljempänä ”direktiiviehdotus”), ehdotuksesta asetukseksi Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimen perustamisesta (jäljempänä ”BEREC-asetusehdotus”) sekä ehdotuksesta asetukseksi asetusten (EU) N:o 1316/2013 ja (EU) N:o 283/2014 muuttamisesta paikallisyhteisöjen internetyhteyksien parantamisen osalta (jäljempänä ”WiFi4EU-asetusehdotus”).

Komission direktiiviehdotuksen tavoitteena on selkeyttää ja päivittää voimassa olevaa Euroopan unionin sähköisen viestinnän sääntelykehystä parantamalla ja yhdenmukaistamalla verkkojen ja palvelujen tarjoajiin kohdistettavaa sääntelyä. Uudistuksen tavoitteena on nopeasti etenevä teknologinen kehitys huomioiden muun muassa edistää sekä kiinteiden että langattomien huippunopeiden datayhteyksien saatavuutta ja käyttöönottoa kaikkien Euroopan kansalaisten ja yritysten keskuudessa. Lisäksi direktiiviehdotuksen tavoitteena on edistää kilpailua sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen sekä näiden liitännäistoimintojen tarjonnassa.

Tällä hetkellä voimassa oleva televiestintää koskeva keskeisin sääntelykehys koostuu viidestä sähköisen viestinnän direktiivistä, joihin lukeutuvat direktiivi sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä (2002/21/EY, jäljempänä ”puitedirektiivi”) sekä seuraavat erityisdirektiivit: direktiivi sähköisten viestintäverkkojen ja niiden liitännäistoimintojen käyttöoikeuksista ja yhteenliittämisestä (2002/19/EY, jäljempänä ”käyttöoikeusdirektiivi”), direktiivi sähköisiä viestintäverkkoja ja -palveluja koskevista valtuutuksista (2002/20/EY, jäljempänä ”valtuutusdirektiivi”), direktiivi yleispalvelusta ja käyttäjien oikeuk-

sista sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen alalla (2002/22/EY, jäljempänä ”yleispalveludirektiivi”) sekä direktiivi henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla (2002/58/EY, jäljempänä ”sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi”). Alkuperäiset direktiivit on annettu vuonna 2002, ja niitä on vuonna 2009 ajanmukaistettu ja muutettu kahdella eri direktiivillä (2009/140/EY ja 2009/136/EY). Nyt annetulla komission direktiiviehdotuksella koottaisiin yhteen näiden voimassa olevien direktiivien säännökset päivitettyinä, kuitenkin lukuun ottamatta sähköisen viestinnän tietosuojadirektiiviä, jonka uudistamista komissio tarkastelee erillisenä kokonaisuutena vuoden 2017 alussa.

Komission direktiiviehdotus sisältää muutosehdotuksia, jotka liittyvät muun muassa verkkojen käyttöoikeuksiin ja verkkokilpailun edistämiseen, radiotaajuuksien käyttöön, sähköisten viestintäpalvelujen kuluttajansuojaan, tietoturvaan ja hätäviestintään sekä kokonaisvaltaisesti sähköisen viestinnän institutionaaliseen rakenteeseen ja hallinnollisiin kysymyksiin, kuten toimialan kansallisten sääntelyviranomaisten ja BEREC:n toimivaltaan ja yhteistyö- ja yhdenmukaistamismenettelyihin.

Ehdotus BEREC-asetukseksi sisältäisi BERECin toimivaltaa ja hallintoa koskevat tarkemmat säännökset. Ehdotuksella WiFi4EU-asetukseksi taas säädettäisiin toimenpiteistä langattomien internet-yhteyksien edistämisestä paikallisyhteisöissä ja julkisissa tiloissa julkisen tuen avulla.

Säädösehdotusten lisäksi komission antamaan toimenpidepakettiin kuuluu tiedonanto 5G-käyttöönottosuunnitelmasta (jäljempänä ”5G-tiedonanto”). Tiedonannon tavoitteena on luoda Euroopan laajuinen etenemissuunnitelma seuraavan sukupolven verkkoteknologian nopealle ja koordinoitulle käyttöönotolle.

2 Pääasiallinen sisältö

Direktiiviehdotus ja BEREC-asetusehdotus

Muutokset verkkojen käyttöoikeuksia koskeva sääntelyyn (osa II, osasto II)

Voimassa oleva käyttöoikeuksien sääntely perustuu puite- ja käyttöoikeusdirektiivien säännöksiin. Komission esityksen lähtökohtana on säilyttää voimassa oleva huomattavaan markkinavoimaan (HMV) perustuva sääntely, joka on luonteeltaan kilpailuoikeudellista erityissääntelyä. HMV-sääntely perustuu säännöllisin väliajoin tehtäviin markkina-analyysihin, jotka Suomessa toteuttaa Viestintävirasto. Sääntelyä kohdistetaan markkina-analyysin perusteella niille markkinoille, joilla kilpailuongelmia havaitaan. Tällaisilla markkinoilla HMV-asemassa oleville yrityksille voidaan nykyisen sääntelyn nojalla asettaa esimerkiksi käyttöoikeuden luovutusta, avoimuutta, syrjimättömyyttä ja hinnoittelua koskevia velvoitteita. Komission markkinasääntelyyn esittämällä muutoksilla pyritään vahvistamaan ja parantamaan nykyistä käyttöoikeusjärjestelmää infrastruktuurikilpailun ja verkkojen käyttöönoton lisäämiseksi. Komission tavoitteena on myös tukea uusien huippunopeiden viestintäverkkojen käyttöönottoa koko unionin alueella.

Huomattavan markkinavoiman määritelmästä ja markkina-analyysihin liittyvistä menettelyistä säädettäisiin direktiiviehdotuksen 61-65 artikloissa. Markkina-analyysien laatimiselle säädetty kolmen vuoden enimmäisaika pidennettäisiin viiteen vuoteen, minkä voidaan katsoa joustavoittavan voimassa olevaa HMV-sääntelyä. Lisäksi muutoksilla annettaisiin BERECille valtuudet määritellä valtioiden rajat ylittävät markkinat sekä valtuudet määritellä valtioiden rajat ylittävä kysyntä myös silloin kun markkinat ovat kansalliset tai alueelliset. BEREC voisi antaa suuntaviivat, joiden nojalla kansalliset sääntelyviranomaiset noudattavat yhteisiä lähestymistapoja määrätessään toimenpiteitä, joilla voidaan edistää tällaisten valtioiden rajat ylittä-

vän kysyntään vastaamista. Komissiolle annettaisiin valtuudet vahvistaa BEREcin tuella tukutasolla tarjottavien palveluiden tekniset määritelmät silloin, kun palveluita tarjotaan eri maiden välillä.

Ehdotuksen 59 artiklan mukaan viranomainen voisi tietyissä tapauksissa asettaa tiettyyn toimijaan kohdistettavan HMOV-sääntelyn sijasta symmetrisiä eli kaikkiin toimijoihin tasapuolisesti niiden markkina-asemasta riippumatta kohdistettavia velvoitteita. Symmetrisiä velvoitteita voisi kohdistaa kiinteistöjen sisäverkkoihin ja ensimmäiseen jakelupisteeseen asti, jos näiden toisintaminen olisi taloudellisesti tehotonta tai käytännössä mahdotonta. Tietyissä olosuhteissa symmetristen velvoitteiden käyttöä voitaisiin laajentaa vaihtoehtoisten verkkojen käyttöön-oton helpottamiseksi vaikeimmilla ja harvaan asutuilla alueilla.

Ehdotuksen 22 artiklan mukaan kansallisten sääntelyviranomaisten tulisi kartoittaa kansallisella alueellaan laajakaistaverkkojen ja yritysten investointisuunnitelmien tila, jotta ne voisivat ottaa paremmin huomioon maantieteelliset erityispiirteet tekemissään markkina-analyysissä. Kartoitus tulisi toteuttaa kolmen vuoden välein. Kerätyn tiedon perusteella kansallisten sääntelyviranomaisten olisi myös kartoitettava niin sanotut digitaaliset katvealueet, joilla yksikään teleyritys tai viranomainen ei ole ottanut käyttöön tai suunnittele ottavansa käyttöön uutta huippunopeaa laajakaistaverkkoa tai ei ole tehnyt eikä suunnittele tekevänsä merkittäviä parannuksia tai laajennuksia, joilla nykyisen verkon suorituskyky nostetaan vähintään 100 Mbps:n latausnopeuteen. Näille alueille voitaisiin hakea halukkaita toimijoita investoimaan huippunopeisiin laajakaistayhteyksiin.

Ehdotuksen 68 artiklan mukaan syrjimättömyyssääntely voisi tietyissä tapauksissa toimia vaihtoehtona hintasääntelylle. Syrjimättömyydellä tarkoitetaan, että operaattori soveltaa vastaavia ehtoja vastaavissa olosuhteissa muihin yrityksiin, jotka tarjoavat vastaavia palveluja, sekä tarjoaa palveluja ja tietoja muille samoilla ehdoilla ja samanlaatuisina kuin omille yksiköilleen, tytäryhtiöilleen tai kumppaneilleen. Käytännössä muutoksella täsmennettäisiin yksityiskohtaisesti olosuhteet ja ne perusteet ja niiden arviointimenettelyt, joiden pohjalta HMOV-toimijoille voitaisiin myöntää hinnoittelua koskevaa joustovaraa kilpailua vaarantamatta. Komission mukaan hinnoittelua koskeva joustavuus voisi olla hyödyksi uusiin verkkoihin investoiville yrityksille.

Ehdotuksen 70 artikla sisältäisi fyysisen infrastruktuurin vuokrausvelvollisuuden. Fyysiseen infrastruktuuriin kohdistuvat velvoitteet olisivat ensisijaisia muihin verkkoon pääsulle asetettaviin velvoitteisiin nähden. Käytännössä muutos tarkoittaisi, että verkkoon pääsyn velvoitteita voitaisiin asettaa vain siinä tapauksessa, jos sääntelyn tavoitteisiin ei päästäisi fyysiseen infrastruktuuriin kohdistuvilla velvoitteilla. Fyysisellä infrastruktuurilla viitattaisiin rakennustekniseen infrastruktuuriin, kuten esimerkiksi rakennuksiin, mastoihin, antenneihin ja kaapelikanaviin. Sääntely olisi lisäsääntelyä ns. yhteisrakentamisdirektiivissä (2014/61/EU) säädettyihin fyysistä infrastruktuuria koskeviin sääntöihin nähden.

Puheliikenteen terminoinnista (yhdyksliikennesääntely) säädettäisiin ehdotuksen 73 artiklassa. Komissio ehdottaa lähtökohdaksi nykyisenkaltaiseen markkina-analyysiin perustuvan HMOV-sääntelyn säilyttämistä. Sääntely tiukentuisi siten, että terminointihinnat asetettaisiin tietyn, komission päätöksellään määrittämän laskentamallin (ns. puhdas BU-LRIC-malli) perusteella. Tähän mennessä jäsenmaita on ohjattu kyseisen laskentamallin käyttöön komission suosituksella, joka ei kuitenkaan ole jäsenmaita oikeudellisesti sitova säädös. Lisäksi komissio ehdottaa, että terminointihintoja säänneltäisiin kahden tason hintakattosääntelyllä: komissio asettaisi täytäntöönpanoasetuksella terminointihinnoille EU-tason hintakaton, jonka määrittelyä taas rajoittaisi direktiivissä säädetty hintakatto (ehdotuksessa 1,23 snt/min mobiilille ja 0,14 snt/min kiinteälle).

Artiklassa 78 säänneltäisiin kupariverkon purkamisen edellytyksistä. HMV-asemassa olevat yritykset eivät voisi itsenäisesti tehdä päätöksiä kupariverkon purkamisesta, vaan yritysten olisi ilmoitettava ennalta ja hyvissä ajoin kansalliselle sääntelyviranomaiselle suunnitelmistaan purkaa HMV-sääntelyn kohteena olevaa kupariverkkoa. Kansallisen sääntelyviranomaisen olisi varmistettava, että kupariverkon käytöstä poistamisen yhteydessä sovelletaan läpinäkyvää aikataulua ja edellytyksiä, myös muun muassa asianmukaista irtisanomis- ja siirtymäaikaa. Lisäksi kansallisen viranomaisen olisi varmistettava sellaisten vastaavien vaihtoehtoisten tuotteiden saatavuus, joilla voi saada käyttöoikeuden käytöstä poistetun infrastruktuurin korvaaviin verkkoelementteihin, jos se on tarpeen kilpailun ja loppukäyttäjien oikeuksien turvaamiseksi. Kansallinen sääntelyviranomainen voisi siten poistaa verkon HMV-velvoitteet vasta varmistuttuaan siitä, että kupariverkon purkamisen ja uuteen verkkoon siirtymisen ehdot ja aikataulu ovat läpinäkyviä, että siirtymisestä on ilmoitettu hyvissä ajoin etukäteen ja että kyseinen yritys tarjoaa saman käyttäjäjoukon tavoittamiseksi vastaavia vaihtoehtoisia palveluja kilpailun ja käyttäjien oikeuksien varmistamiseksi.

Ehdotetulla 33 artiklalla taas laajennettaisiin komission veto-oikeutta nykytilaan nähden. Komissiolla on jo voimassa olevan sääntelyn nojalla kansallisten viranomaisten tekemiin markkina-analyysihin veto-oikeus, jolla se voi velvoittaa viranomaisen muuttamaan analyysiä tai vetämään sen pois. Ehdotetun muutoksen myötä komissio saisi oikeuden puuttua myös markkina-analyysien pohjalta yrityksille asetettaviin velvoitteisiin, jos BEREC yhtyisi komission esittämiin vakaviin epäilyihin. Komissio perustele ehdotustaan veto-oikeuden laajentamista ennen kaikkea sääntelyn yhdenmukaistamisen turvaamisella.

Ehdotuksen artikkelit 74 ja liite IV sekä artikla 77 sisältäisivät uusia kannusteita yhteisinvestoinneille ja avoimen verkon malleille. Uusille verkonosille ei tiettyjen, yhteisinvestointeja ja -käyttöä edistävien kriteerien täytyessä asetettaisi verkkoon pääsyn velvoitteita, vaikka muulle verkolle niitä olisi asetettu. Lisäksi yksinomaan tukkutasolla toimivia yrityksiä, joiden toiminta perustuu avoimeen verkkoon pääsyyn, suosittaisiin kevyemmällä sääntelyllä.

Ilmoitusmenettely ja hallinnolliset maksut (12 ja 16 artikkelit)

Direktiiviehdotuksen 12 artiklassa säädettäisiin eräistä muutoksista sähköisten viestintäverkkojen – ja palvelujen tarjontaan liittyvään yleisvaltuutusmenettelyyn. Voimassa olevan valtuutusdirektiivin mukaan kansalliset viranomaiset voivat edellyttää viestintäverkkoa tai –palvelua tarjoavalta yrityksiltä ilmoituksen tekemistä. Jatkossa yritysten olisi tehtävä tällaiset ilmoitukset yhteyspisteinä toimivalle BERECille, joka lähettäisi ilmoitukset eteenpäin asianomaisille kansallisille sääntelyviranomaisille. BEREC myös pitäisi verkkojen ja palvelujen tarjoajista EU-tason rekisteriä BEREC-asetusehdotuksessa tarkemmin säädetyn mukaisesti.

Direktiiviehdotuksen 16 artiklassa säädettäisiin muutoksista hallinnollisten maksujen asettamisen periaatteisiin. Voimassa olevan valtuutusdirektiivin mukaan yleisvaltuutuksen mukaisille sähköisten viestintäpalvelujen tarjoajille voidaan asettaa hallinnollisia maksuja, joilla rahoitetaan kansallisen sääntelyviranomaisen toiminta. Direktiiviehdotuksen mukaan maksujen asettamisen tulisi olla jatkossakin puolueetonta, oikeasuhtaista ja avointa ja yritysten tulisi voida maksujen kokonaissuuruudesta vuosittain tehtävien selvitysten avulla varmistua siitä, että hallinnolliset kustannukset ja perityt maksut ovat tasapainossa. Keskeisenä muutoksena voimassa olevaan sääntelyyn nähden komissio esittää, että jäsenvaltiot voisivat jatkossa rajata hallinnollisten maksujen soveltamisalan ulkopuolelle yritykset, joiden liikevaihto tai markkinaosuus alittaa tietyn vähimmäisrajan tai joiden toiminta rajoittuu maantieteellisesti pienelle alueelle. Lisäksi muutoksella annettaisiin myös muille toimivaltaisille viranomaisille kuin kansalliselle sääntelyviranomaiselle oikeus periä hallinnollisia maksuja sähköisten viestintäpalvelujen tarjoajilta.

Muutokset radiotaajuuksien hallintaan (artiklat 4, 13, 28, 35, 37, 45-56)

Taajuuksia koskevat komission ehdotukset sisältävät lukuisia uusia menettelytapoja ja periaatteita. Taajuuksiin liittyvää päätäntävaltaa siirrettäisiin merkittävässä määrin komissiolle ja kansallisesti poliittisesta päätöksenteosta hallinnonalan virastolle.

Esityksen mukaan säädösehdotusten tarkoituksena on parantaa taajuuksien hallinnon koordinaatiota EU:ssa ja varmistaa johdonmukaisuus jäsenvaltioiden toimenpiteissä. Tähän pyritään muun muassa vertaisarviointiprosessilla, jossa yksittäisten jäsenvaltioiden toimilupaprosessit alistetaan BERECin, komission ja muiden jäsenvaltioiden arvioitavaksi sekä lukuisilla uusilla komissiolle annettavilla valtuuksilla.

Ehdotuksessa täsmennetään tavoitteita ja periaatteita, joiden mukaan taajuuksia jäsenvaltioissa hallinnoidaan. Ehdotuksen 4 artiklassa edellytettäisiin jäsenvaltioiden yhteistyötä toistensa ja komission kanssa radiotaajuuksien käytön suunnittelussa, yhteensovittamisessa ja yhdenmukaistamisessa. Jäsenvaltioiden olisi tehtävä radiotaajuuspolitiikkaryhmässä (RSPG) yhteistyötä toistensa ja komission kanssa poliittisten toimintavaihtoehtojen, strategisen suunnittelun ja yhteensovittamisen tukemiseksi.

Ehdotuksen 28 artiklassa säädettäisiin radiotaajuuksien koordinoinnista jäsenvaltioiden kesken. Jäsenvaltioiden on varmistettava taajuuksien häiriötömyys ja komissio voi yksittäisen jäsenvaltion pyynnöstä tai omasta aloitteestaan ratkaista rajat ylittäviä häiriöitä.

Ehdotuksen 45 artiklassa säädettäisiin radiotaajuuksien hallinnoinnista. Harmonisoitujen taajuusalueiden vaihtoehtoinen käyttö olisi sallittua ainoastaan poikkeustapauksissa. Artiklassa on luettelo seikoista, joilla jäsenvaltioiden tulisi edistää taajuuksien yhdenmukaistamista EU:ssa. Ehdotuksen mukaan jäsenvaltioiden on pyrittävä varmistamaan tietyt tavoitteet, kuten laadukkaita ja nopeat yhteydet sekä sisä- että ulkotiloissa ja myös tärkeimmillä liikenneväylillä sekä helpottaa teknologian nopeaa kehittymistä, häiriöiden estämistä ja radiotaajuuksien yhteiskäytön edistämistä. Jäsenvaltioiden tulisi varmistaa että ominaisuuksiltaan samanlaisiin alueisiin sovellettaisiin yhdenmukaisia peittoalue-ehtoja ja sovelletaan mahdollisimman asianmukaista ja yksinkertaista toimilupajärjestelmää. Ehdotuksen 48 artiklan mukaan jäsenvaltioiden tulisi pyrkiä mahdollisimman läpinäkyvään, syrjimättömään ja ennakoitavaan taajuuksien hallintaan.

Komission ehdotuksen mukaan pääsääntönä olisi taajuuksien vapauttaminen luvanvaraisuudesta. Ehdotuksen 46 artiklan mukaan jäsenvaltioiden olisi edistettävä luvasta vapaiden taajuuksien yhteiskäyttöä ja rajoitettava yksittäisten toimilupien myöntäminen tilanteisiin, joissa toimilupien myöntäminen on tarpeellista markkinakysynnän vuoksi ja taajuuksien tehokkaan käytön varmistamiseksi. Esityksen mukaan näin pyritään varmistamaan, että kansalliset sääntelyviranomaiset kehittävät prosesseja, jotka parhaiten soveltuvat 5G –verkon kehittämiseen. Artiklan mukaan jäsenvaltion tulisi valtuutusprosessia valitessaan ottaa huomioon kyseisten radiotaajuuksien erityispiirteet, tarve suojautua häiriöiltä, luotettavan yhteiskäytön vaatimukset ja vastaanottimien häiriönsietokyky. Radiotaajuuksien yhteiskäytön säännöt ja ehdot tulisi esittää selvästi ja täsmällisesti. Artiklassa myös valtuutetaan komissio antamaan täytäntöönpanosäädöksiä johdonmukaisuuden varmistamiseksi eri jäsenvaltioiden järjestelmissä. Komissiolla olisi artiklan mukaan oikeus antaa yksityiskohtaisia sääntöjä artiklassa tarkoitettujen perusteiden soveltamisesta.

Esityksen 48 artiklan mukaan yksittäisten käyttöoikeuksien myöntäminen olisi poikkeus edellä mainittuun pääsääntöön ja toimivaltaisten viranomaisten tulisi valintaa tehdessään käyttää ennakolta asetettuja puolueettomia, läpinäkyviä, oikeasuhtaisia ja syrjimättömiä valintaperus-

teita. Esityksen 49 artiklan mukaan myöntäessään määräajaksi käyttöoikeutta harmonisoiduille taajuusalueille jäsenvaltion tulisi myöntää toimilupa vähintään 25 vuodeksi.

Esityksessä komissiolle ehdotetaan useita muitakin uusia valtuuksia. Ehdotuksen 37 artiklan mukaan komissiolla olisi valtuus antaa täytäntöönpanosäädös, jolla määrättäisiin voiko harmonisoidulle taajuusalueelle myöntää yksittäisen käyttöoikeuden eli toimiluvan vai pitääkö taajuusalueen olla luvasta vapaa.

Ehdotuksen 47 artiklan mukaan komissiolla olisi myös valtuus antaa täytäntöönpanosäädöksiä täsmentääkseen minkälaisia toimilupaehtoja jäsenvaltiot voivat kansallisesti asettaa harmonisoiduille taajuusalueille myönnettäviin toimilupiin. Lisäksi ehdotuksen 13 artiklan mukaan radiotaajuuksien käyttöä koskeviin oikeuksiin voitaisiin soveltaa vain ehdotuksen liitteessä lueteltuja ehtoja.

Ehdotuksen 53 artiklan mukaan komissio voisi täytäntöönpanosäädöksellä vahvistaa yhden tai useamman määräpäivän, johon mennessä tiettyjen harmonisoitujen taajuusalueiden käyttöoikeudet olisi myönnettävä. Lisäksi komissiolla olisi oikeus muuttaa jäsenvaltioiden harmonisoiduille taajuusalueille jo myöntämien toimilupien voimassaoloaikoja.

Esityksen 54 artiklan mukaan komissiolla olisi oikeus antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joilla se voisi asettaa perusteet niiden velvoitteiden koordinoimiseksi, joita jäsenvaltioilla on, jos ne rajoittavat myönnettävien käyttöoikeuksien eli toimilupien määrää. Tällä tarkoitettaneen muun muassa huutokauppojen ehtoja kuten taajuuskattoa tai lähtöhintaa.

Ehdotuksen 28 artiklan mukaan komissiolla olisi valtuus ratkaista jäsenvaltioiden välisiä radiohäiriöitä.

Esityksen mukaan kansalliset sääntelyviranomaiset saisivat lisää päätöksentekovaltuuksia liittyen taajuuksien käyttöoikeuksien jakamiseen. Komission tavoitteena on siirtää toimivalta poliittisilta päätöksentekijöiltä virastoille. Ehdotuksen 35 artiklan mukaan kansallisella sääntelyviranomaisella, eli Suomessa Viestintävirastolla, tulisi olla valtuudet päättää muun muassa valintaprosessista toimilupia myönnettäessä, osallistujien kelpoisuudesta, lähtö hinnasta, toimilupien kestosta ja uusimisesta, myönnettävien taajuuksien enimmäismäärästä, taajuuksien edelleen siirtämisestä ja vuokraamisesta, peittoaluevelvoitteiden parametreista sekä kilpailun edistämiseksi tarvittavista toimenpiteistä. Kansallisten sääntelyviranomaisten tulisi ehdotuksen mukaan edellä mainittuja toimenpiteitä toteuttaessaan ottaa huomioon jäsenvaltion vahvistamat kansalliset poliittiset tavoitteet ja perustaa toimenpiteensä markkinoiden kilpailutilanteeeseen sekä teknisen ja taloudellisen tilanteen puolueettomaan arviointiin.

Ehdotuksen 35 artiklan mukaan kansallisen sääntelyviranomaisen, Suomessa Viestintäviraston, tulisi alistaa luonnoksensa toimilupaa koskevaksi toimenpiteeksi BERECin, komission ja muiden jäsenvaltioiden kansallisten sääntelyviranomaisten saataville. BERECin olisi kuukauden kuluessa annettava saamastaan toimenpide-ehdotuksesta perusteltu lausunto, jossa se analysoisi onko kyseinen toimenpide asianmukaisin tapa edistää muun muassa sisämarkkinoiden kehitystä ja kilpailua ja varmistaa radiotaajuuksien tehokas käyttö. Lausunnossaan BEREC ottaisi kantaa siihen tuleeko kansallista toimenpideluonnosta muuttaa tai pitääkö se perua. Myös toisten jäsenvaltioiden kansalliset sääntelyviranomaiset ja komissio voisivat esittää päätösluonnoksesta huomautuksia kansalliselle sääntelyviranomaiselle. Ennen lopullista päätöstään kansallisen sääntelyviranomaisen tulisi ottaa mahdollisimman tarkasti huomioon BERECin lausunto ja komission ja muiden jäsenvaltioiden huomautukset. Kansallisen sääntelyviranomaisen tulisi antaa lopullinen päätös tiedoksi BERECille ja komissiolle. Mikäli kansallinen viranomainen ei muuttaisi tai peruuttaisi toimenpide-ehdotusta BERECin lausunnon mukai-

sesti, sen tulisi ilmoittaa päätöksensä perusteet. Kansallisella sääntelyviranomaisella olisi velvollisuus tehdä yhteistyötä BERECin, komission ja toisten kansallisten sääntelyviranomaisten kanssa asianmukaisimman ja tehokkaimman ratkaisun löytämiseksi.

Ehdotuksen 37 artiklassa säädetään yhteisestä toimilupaprosessista. Kaksi tai useampi jäsenvaltio voisi tehdä yhteistyötä toistensa, komission ja BERECin kanssa toteuttamalla toimilupaprosessin yhdessä yhteisten aikataulujen mukaisesti. Samalla määriteltäisiin jäsenvaltioiden yhteiset ja vertailukelpoiset toimilupaehdot. Samanaikaisesti olisi noudatettava myös edellä kuvattua vertaisarviointiprosessia.

Ehdotuksen 50 artiklassa säädetään toimilupien uusimisesta. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi päättää harmonisoitujen taajuuksien toimilupien uusimisesta viimeistään kolme vuotta ennen kyseisten oikeuksien voimassaolon päättymistä. Jos lausuntokierroksella ilmeni, että markkinoilla olisi kysyntää kyseessä oleville taajuuksille, niiden toimilupia ei saisi uusia vaan ne tulisi myöntää normaalissa menettelyssä. Ehdotuksen 51 artiklan mukaan jäsenvaltioiden tulisi varmistaa, että yritykset voivat siirtää tai vuokrata käyttöoikeuksiaan muille yrityksille vähintään tietyillä ennakoon määritellyillä taajuusalueilla. Ehdotuksen mukaan jäsenvaltioiden olisi pääasiallisesti hyväksyttävä taajuuksien siirto.

Muutokset yleispalvelujärjestelmään (artiklat 79-86)

Komission ehdotuksen 79 artiklan mukaan yleispalveluksi määriteltäisiin jatkossa puhelinpalvelut ja perustason laajakaista. Puhelinkopit ja yhteystietopalvelut jäisivät jatkossa yleispalvelusääntelyn ulkopuolelle, ellei kansallisesti nähdä selkeää tarvetta turvata näitä. Palvelujen esteettömyys ja vammaisten käyttäjien oikeudet turvattaisiin jatkossa yleisesti nykyisen yleispalvelusääntelyn kautta tapahtuvan sääntelyn sijaan (johdanto-osa, kohta 206).

Direktiiviehdotuksen 79 artiklan mukaan yleispalvelussa tulisi keskittyä kohtuuhintaisuuden varmistamiseen verkkojen saatavuuden parantamisen sijaan. Jäsenvaltioilla olisi kuitenkin artiklan 80 mukaisesti edelleen mahdollisuus käyttää nykyisen kaltaista yleispalvelujärjestelmää tilanteissa ja alueilla, joilla saatavuutta ei ole ("unserved areas"). Tämä vastaisi nykyistä toimintamallia Suomessa.

Perustason yleispalvelulaajakaista määriteltäisiin jatkossa artikla 79 mukaisesti viittaamalla peruslistaan verkkopalveluista, joita tulee voida käyttää laajakaistayhteydellä. Palveluita olisivat muun muassa sähköposti, tiedonhakuohjelmat, kaupankäynnin mahdollistavat ohjelmat ja verkkopankki. Jäsenvaltiot määrittelisivät konkreettiset kapasiteettitarpeet listalla olevien palveluiden käyttöedellytysten valossa. Ehdotuksessa ei ole määritelty, mikä olisi jäsenvaltion liikkumavara yleispalvelukaistan nopeuden määrittämisessä.

Ehdotuksen 80 artiklan mukaan vammaisten loppukäyttäjien tasavertainen käyttöoikeutta edistävien laitteiden ja palvelujen saatavuus kohtuulliseen hintaan olisi varmistettava.

Yleispalveluvuorituksen asettamisessa tulisi käyttöön ehdotuksen 22 artiklan mukainen yksityiskohtaisesti määriteltävä, kolmen vuoden välein toteutettava analyysi- ja kuulemismenettely.

Yleispalvelu rahoitettaisiin, yleispalvelua tuottavan yrityksen vaatiessa kohtuuttomien kulujen korvaamista, yleisestä talousarviosta eikä alakohtaisella rahoituksella ehdotuksen 85 artiklan mukaisesti.

Jäsenvaltiot voisivat 80 artiklan mukaisesti katsoessaan, etteivät vähittäishinnat ole pienituloisten tai sosiaalisia erityistarpeita omaavien näkökulmasta kohtuuhintaisia, asettaa teleyrityksille velvollisuuden tarjota jäsenvaltiossa määriteltyjen tariffien mukaisia, tavallisilla kaupallisilla edellytyksillä tarjotuista poikkeavia hintavaihtoehtoja. Tällä hetkellä Suomessa markkinat ovat loppukäyttäjän kannalta verraten toimivat, yleinen hintataso digitaalisissa viestintäpalveluissa on Euroopan unionin tasolla matala ja kohtuuhintaisia palveluita on saatavilla loppukäyttäjille.

Muutokset palveluja ja loppukäyttäjän suojelua koskeviin sääntöihin (III osa, III osasto)

Loppukäyttäjien etuja ja oikeuksia koskevat säännökset sisältyvät tällä hetkellä yleispalveludirektiivin IV lukuun. Nykyisillä säännöksillä määritellään viestintäpalveluiden kuluttajansuojan vähimmäistaso eli jäsenvaltiot voivat kansallisessa lainsäädännössään pitää yllä korkeampaa kuluttajansuojan tasoa, kuten esimerkiksi Suomessa on tehty. Nyt käsillä olevassa direktiiviehdotuksessa komissio esittää loppukäyttäjää koskevan sääntelyn täysharmonisointia, mikä merkitsee keskeistä muutosta nykytilanteeseen. Jäsenvaltiot eivät saisi jatkossa pitää voimassa tai ottaa käyttöön kansallisessa lainsäädännössään direktiivin III osastossa vahvistetuista säännöksistä poikkeavia säännöksiä eivätkä myöskään tiukempia tai sallivampia säännöksiä (94 artikla). Direktiivi mahdollistaisi rajatun liikkumavaran vain joidenkin loppukäyttäjää koskevien säännösten osalta. Loppukäyttäjien oikeuksia koskevan sääntelyn täysharmonisointi on komission mukaan tarpeen säännösten noudattamiseen liittyvän taakan keventämiseksi ja jäsenvaltioiden markkinaolosuhteiden vääristymisen välttämiseksi.

Komission ehdotuksen 2 artiklan 4 kohdassa määritellään uudelleen ilmaisu ”sähköinen viestintäpalvelu”, joka on loppukäyttäjien suojelua koskevien säännösten kannalta keskeinen. Ilmaisuihin sisältyisi jatkossa kolme palvelukategoriaa: i) internetyhteydshallinta, ii) henkilöiden välinen viestintäpalvelu (numeroihin perustuva ja numeroista riippumaton) ja iii) palvelut, jotka koostuvat kokonaan tai osittain signaalien siirrosta, kuten M2M-viestinnässä ja radio- ja televisioinnissa käytettävät lähetykset. Sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen avulla siirretty sisältöpalvelut tai sisältöä toimituksellisessa valvonnassaan pitävät palvelut jäisivät sen sijaan määritelmän ulkopuolelle. Monia loppukäyttäjää koskevista säännöksistä sovellettaisiin ainoastaan internetyhteydshallintaan ja numeroihin perustuviin henkilöiden välisiin viestintäpalveluihin. Suurin osa palveluista koskisi siis käytännössä vain teleyrityksiä, mutta ei esimerkiksi OTT-toimijoita (teleyrityksistä riippumattomat toimijat, kuten Netflix). Muita ehdotetun III osaston säännösten soveltamisen kannalta keskeisiä määritelmiä ovat loppukäyttäjän määritelmä (2 artiklan 14 kohta) ja kuluttajan määritelmä (2 artiklan 15 kohta).

Komissio on ehdotuksellaan pyrkinyt keventämään sääntelytaakkaa poistamalla tarpeettomia tai yleisen kuluttajansuojalainsäädännön asianmukaisesti kattamia sääntelyvelvoitteita. Vähittäispalvelujen sääntelyä koskeva yleispalveludirektiivin 17 artikla kumottaisiin, samoin viestintäpalvelusopimuksia koskeva 20 artikla. Sopimuksen sisältöä koskeva sääntely korvattaisiin teleyrityksille asetetulla erittäin laajalla ja yksityiskohtaisella tiedonantovelvollisuudella (95 artikla). Komission ehdotuksen mukaan BEREC määrittäisi jatkossa mallin kuluttajan kanssa tehtävän sopimuksen tiivistelmästä, joka palveluntarjoajien tulisi antaa kuluttajille sekä mikro- ja pienyrityksille ennen sopimuksen tekemistä. Sopimustiivistelmän malli muodostaisi erottamattoman osan sopimuksesta.

Direktiiviehdotuksen III osasto sisältää lisäksi säännöksiä avoimuudesta, tarjousten vertailusta ja tietojen julkaisemisesta (96 artikla), palveluiden laadusta (97 artikla), sopimusten kestosta ja irtisanomisesta (98 artikla), palveluntarjoajan vaihtamisesta ja numeron siirrettävyydestä (99 artikla), yhdistetyistä tarjouksista (100 artikla), palvelujen saatavuudesta (101 artikla) ja siirtovelvollisuuksista (106 artikla).

Muutokset numerointia koskeviin sääntöihin (artiklat 87-91)

Direktiiviehdotuksen numerointia koskevien säännösten tavoitteena on edistää rajat ylittävien palvelujen tarjontaa. Ehdotuksen 88 artiklassa numerointisääntelyä muutettaisiin niin, että kansalliset viranomaiset voisivat jakaa kansallisista numerointisuunnitelmista oikeuksia numeroiden käyttöön myös muille yrityksille kuin sähköisten viestintäpalvelujen ja –verkkojen tarjoajille. Kansallisia viranomaisia ei kuitenkaan veloitettaisi tähän. Lisäksi komissio ehdottaa, että jäsenmaiden tulisi määritellä valtakunnallinen numeroavaruus muiden kuin henkilöiden väliseen viestintään tarkoitettujen palvelujen tarjoamiseksi unionin alueella. Muutosten tavoitteena olisi vastata erityisesti laitteiden välisen viestinnän (M2M-sovellusten) kehityksen tarpeisiin.

Lisäksi komissio ehdottaa, että BEREC perustaisi keskusrekisterin rajat ylittävälle numeroiden käytölle. Kansallisten viranomaisten tulisi toimittaa tarvittavat tiedot rekisteriin.

Ehdotuksen 90 artiklassa säädettäisiin kadonneita lapsia koskevan 116-vihjepuhelinnumeron täytäntöönpanosta.

Muutokset tietoturva koskeviin sääntöihin (artiklat 40–41)

Komission ehdotuksen mukaiset verkkojen ja palvelujen turvallisuutta koskevat vaatimukset vastaavat pitkälti voimassa olevia puitedirektiivin vaatimuksia. Vaatimusten soveltamisala kuitenkin laajenisi 2 artiklan 4 kohdassa ehdotetun sähköisen viestintäpalvelun määritelmän muutoksen johdosta.

Tietoturva koskevien sääntöjen muun sisällön osalta ehdotetuilla muutoksilla huomioitaisiin EU-lainsäädännön muutokset, erityisesti verkko- ja tietoturvadirektiivin voimaantulo, vahvistettaisiin viranomaisten välistä yhteistyötä sekä annettaisiin komissiolle toimivalta antaa delegoituja säädöksiä turvallisuutta koskevien vaatimusten täsmentämiseksi. Lisäksi komissio ehdottaa muutoksia turvallisuuden loukkauksia koskevaan ilmoitusvelvollisuuteen niin, että direktiivissä määriteltäisiin ne muuttujat, jotka olisi otettava huomioon turvallisuuden vaarantumistilanteen vaikutuksen merkittävyyden määrittelemiseksi. Määritelmä vastaisi verkko- ja tietoturvadirektiivin (2016/1148/EU) digitaalisen palvelun tarjoajia koskevia säännöksiä.

Muutokset sähköisen viestinnän institutionaaliseen rakenteeseen, hallintoon ja viranomaisiin (direktiivin artikkelit 5-11 sekä BEREC-asetusehdotus)

Komission ehdotuksella yhdenmukaistettaisiin edelleen kansallisten sääntelyviranomaisten tehtäviä. Direktiiviehdotuksen 5, 6 ja 8 artiklassa vahvistettaisiin kansallisten sääntelyviranomaisten roolia säätämällä näiden vähimmäisvaltuuksista koko EU:ssa, mikä poikkeaa voimassa olevasta sääntelykehyksestä.

Lisäksi EU:n sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimelle BERECille säädettäisiin uusia tehtäviä, joiden keskeisenä tavoitteena olisi varmistaa uuden sääntelykehyksen johdonmukainen ja tehokas täytäntöönpano. BERECin toimivaltaa vahvistettaisiin niin kansallisten päätöksentekoprosessien kuin säädösten soveltamisen ohjaamisenkin osalta. Nykyiseen sääntelykehykseen nähden BERECin lisätehtäviin kuuluisivat jatkossa muun muassa direktiivin 22 artiklassa tarkoitettujen maantieteellisten laajakaistakartoitusten tekemistä ohjaavien suuntaviivojen antaminen kansallisille sääntelyviranomaisille, radiotaajuuksien käyttöä koskeva vertaisarviointi sekä numeroiden rajat ylittävää käyttöä ja sähköisen viestinnän verkkojen ja palvelujen tarjoajien koskevien rekistereiden perustaminen.

Tarkemmat säännökset BEREC:n toiminnasta ja institutionaalisesta rakenteesta sisältyisivät ehdotukseen BERECiä koskeviksi asetukseksi. Asetuksella korvattaisiin voimassa oleva, vuonna 2009 annettu BERECiä ja BEREC-viraston perustamista koskeva parlamentin ja neuvoston asetukset (EY N:o 1211/2009). Uudella asetuksella muutettaisiin BERECin roolia tekemällä siitä Euroopan unionin hajautettu erillisvirasto, jolla olisi oikeushenkilöllisyys. Asetuksen 2 artiklassa säädettäisiin tarkemmin BERECin tehtävistä, joista keskeisimmät koostuisivat EU:n ja kansallisten viranomaisten päätöksentekoon liittyvistä neuvontatehtävistä sekä sitovien ja valituskelpoisten päätösten sekä lausuntojen ja suuntaviivojen antamisesta direktiivissä erikseen määritellyistä asioista. Kansallisten viranomaisten olisi noudatettava BERECin antamia päätöksiä ja otettava sen hyväksymät lausunnot, suuntaviivat, suositukset ja parhaat käytännöt mahdollisimman pitkälle huomioon.

Asetusehdotuksen II luvussa BERECin hallintorakennetta muutettaisiin siten, että sen voimassa olevat kaksi rinnakkain toimivaa hallintorakennetta (kansallisten sääntelyviranomaisten pääjohtajista koostuva sääntelyneuvosto ja siitä erillinen johtokunta) korvattaisiin yhdellä hallintoneuvostolla. Hallintoneuvosto koostuisi kunkin kansallisen sääntelyviranomaisen johtajasta sekä kahdesta komission edustajasta, joista jokaisella olisi äänestystilanteessa käytettävissään yksi ääni. Hallintoneuvoston puheenjohtajan toimikausi olisi neljä vuotta ja uusittavissa kerran. Viraston johtoon nimettäisiin päätoiminen pääjohtaja, jonka toimikausi olisi nykyistä pidempi ja uusittavissa. Pääjohtajan tehtäviin kuuluisi muun muassa hallintoneuvoston päätösten täytäntöönpano. Viraston henkilöstömäärää lisättäisiin siten, että nykyisen 28 viran sijasta henkilöstön kokonaismäärä vuoden 2022 loppuun mennessä olisi 60. Hajautettuna erillisvirastona BERECin toimipisteet voisivat sijaita eri puolella unionia.

Voimaantulo- ja uudelleentarkastelusäännökset ja muut loppusäännökset (direktiiviehdotuksen 109-118 artiklat ja BEREC-asetuksen 37-41 artiklat)

Direktiiviehdotuksen loppusäännösten sisältämät keskeisimmät muutokset voimassa olevaan sääntelyyn nähden liittyvät delegoidun säädösvallan käyttöön. Direktiivin voimaantulopäivämäärä riippuu sen hyväksymispäivämäärästä ja siten komission ehdotuksen käsittelyn etenemisestä. Uudelleentarkastelu olisi viimeistään viiden vuoden kuluttua direktiivin soveltamispäivästä.

BEREC-asetuksen mukaan komissio tekisi viimeistään viiden vuoden kuluttua asetuksen voimaantulosta arvioinnin BERECin toiminnasta suhteessa sen tavoitteisiin, toimeksiantoon, tehtäviin ja toimipaikkaan, ja raportoi arvionsa tuloksista Euroopan parlamentille ja neuvostolle sekä BERECin hallintoneuvostolle. Tämän jälkeen uudelleenarviointi toteutettaisiin viiden vuoden välein.

WiFi4EU-asetusehdotus

Komission WiFi4EU-asetusehdotuksen tavoitteena on varmistaa EU-tasoisien taloudellisen tuen kautta nopeiden laajakaistayhteyksien saatavuus sellaisilla asutuskeskusten julkisilla paikoilla, joissa ei vielä ole avoimia nopean laajakaistayhteyden mahdollistavia langattomia Wi-Fi-verkkoja. Tukimalli perustuisi julkiseen palvelusetelijärjestelmään, jonka alustava budjetti olisi 120 miljoonaa euroa. Komission arvion mukaan ehdotetun järjestelmän avulla voitaisiin tarjota kansalaisille internetyhteyksiä tuhansissa julkisissa tiloissa, kuten esimerkiksi julkisissa rakennuksissa, terveyskeskuksissa, puistoissa tai toreilla ja niiden ympäristössä. Komission mukaan tämä voisi tarkoittaa kaikkiaan jopa 40–50 miljoonaa Wi-Fi-yhteyttä päivässä.

Ehdotuksen sisältöä on käsitelty yksityiskohtaisemmin valtioneuvoston kirjelmässä E 113/2016 vp.

5G-tiedonanto

Komission tiedonannon tavoitteena on täydentää ja hyödyntää direktiiviehdotukseen ja asetusehdotuksiin perustuvaa uutta sääntelykehystä erityisesti seuraavan sukupolven 5G-verkkojen kehittämiseen kohdennetuin toimin. Tiedonannossa esitellään toimintasuunnitelma 5G-verkkojen oikea-aikaiselle ja koordinoitulle käyttöönotolle Euroopassa. Komission tavoitteena on 5G-verkkojen alustava käyttöönotto vuoteen 2018 mennessä ja laajempi kaupallinen käyttöönotto vuoden 2020 loppuun mennessä. Komission tiedonanto ei ole sellaisenaan oikeudellisesti sitova instrumentti, vaan komissio linjaa siinä eritasoisia tavoitteita ja toimenpide-ehtotuksia, jotka se kehottaa Euroopan parlamenttia ja neuvostoa hyväksymään. Keskeisimmät tavoitteet ja toimenpide-ehtotukset on esitetty tiivistetysti seuraavissa kappaleissa.

Ensimmäisenä toimenpiteenä komissio esittää yhteisen EU-tason 5G-käyttöönottoaikataulun laatimista. Aikataulu toteutettaisiin vapaaehtoiselta pohjalta ja mahdollisimman nopeasti. Osana tätä toimenpidettä edistettäisiin alkuvaiheen 5G-testihankkeita jo olemassa olevan 5G-PPP –kumppanuushankkeen kautta ja kannustettaisiin jäsenvaltioita laatimaan kansalliset 5G-käyttöönottosuunnitelmat osana kansallisia laajakaistasuunnitelmia. Lisäksi varmistettaisiin, että jäsenvaltiot määrittelevät vähintään yhden suuren "5G-valmiin" kaupungin vuoden 2020 loppuun mennessä, ja että kaikilla kaupunkialueilla ja keskeisillä maaliikenneväylillä on keskeytymätön 5G-palvelu vuoteen 2025 mennessä.

Seuraavat toimenpiteet liittyisivät yhdenmukaistettujen taajuuksien käyttöönottoon 5G-verkkoja varten. Toisena toimenpiteenä komissio laatisi yhdessä jäsenvaltioiden kanssa vuoden 2016 loppuun mennessä alustavan luettelon pioneeritaajuuksialueista 5G-palvelujen ensivaiheen käyttöönottoa varten. Laadittavassa luettelossa otetaan huomioon tuleva radiotaajuuspolitiikkatyöryhmän (RSPG-ryhmä) lausunto, ja siihen tulisi sisällyttää taajuuksia ainakin kolmelta alueelta – alle 1 GHz, 1–6 GHz ja yli 6 GHz. Kolmantena toimenpiteenä komissio ja jäsenvaltiot sopisivat vuoden 2017 loppuun mennessä täydestä taajuusaluepaketista (yli ja alle 6 GHz), joka yhdenmukaistettaisiin kaupallisten 5G-verkkojen ensivaiheen käyttöönottoa varten RSPG-ryhmän valmisteilla olevan lausunnon pohjalta. Taajuuksien lopullinen EU-tason yhdenmukaistaminen toteutettaisiin normaalia sääntelyprosessia noudattaen, kun tarvittavat standardit on kehitetty. Lisäksi komissio ja jäsenvaltiot laatisivat yhdessä suositellun lähestymistavan tiettyjen 5G-taajuusalueiden valtuuttamiseen yli 6 GHz taajuuksilla BERECin ja RSPG:n lausunnot huomioon ottaen. Ensimmäisiä arvioita teknisistä vaihtoehdoista ja toteutettavuudesta voidaan komission mukaan tehdä CEPTin selvitysten pohjalta vuoden 2017 loppuun mennessä.

Neljäntenä toimenpiteenä komissio määritteli yhdessä toimialan, jäsenvaltioiden ja muiden sidosryhmien kanssa käyttöönotto- ja laatuavoitteet keskeisille kuitu- ja solukoverkkojen rakentamisskenaarioille ja niiden edistymisen seurannalle, jotta tavoite toimintavarman 5G-palvelun käyttöönotosta voitaisiin saavuttaa vähintään kaikilla kaupunkialueilla ja kaikilla keskeisillä maaliikenneväylillä. Lisäksi tavoitteena olisi ohjata ns. best practice –mallin kautta jäsenmaiden asettamia hallinnollisia ehtoja ja aikatauluja, jotta 5G-teknologian edellyttämän tiheimmän solukoverkon rakentamista eli käytännössä pienten mikrosolujen asentamista voitaisiin helpottaa.

Viides toimenpide koski unionin yhteistä lähestymistapaa 5G-standardointiin. Komission mukaan jäsenmaiden ja toimialan yhteisinä tavoitteina tulisi olla ensi vaiheen maailmanlaajuisten 5G-standardien saatavuuden varmistaminen viimeistään vuoden 2019 loppuun mennessä, kokonaisvaltaista standardointilähestymistapaa tukevien toimien edistäminen sekä toimialoja yhdistävien kumppanuushankkeiden perustaminen vuoden 2017 loppuun mennessä.

Kumppanuushankkeilla tuettaisiin teollisten käyttäjien kokeisiin perustuvien standardien hyvissä ajoin tapahtuvaa määrittelyä erityisesti teollisuuden digitalisoinnin alalla.

Kuudentena toimenpiteenä komissio kehottaa toimialaa suunnittelemaan keskeisten teknologioiden testaamisen aloittamista jo vuodesta 2017, mukaan luettuna sellaisten uusien päätelaitteiden ja sovellusten testaaminen 5G-PPP:n kautta, joilla voidaan osoittaa 5G-liitettävyyden edut tärkeille teollisuuden aloille. Lisäksi komissio kehottaa toimialaa esittämään maaliskuuhun 2017 mennessä yksityiskohtaiset etenemissuunnitelmat edistyneille kaupallista vaihetta edeltäville testeille, joita edistetään EU:n tasolla.

Seitsemäntenä toimenpiteenä komissio kannustaa jäsenvaltioita pohtimaan tulevaisuuden 5G-infrastruktuuria yleiseen turvallisuuteen liittyvien viestintäpalvelujen suorituskyvyn parantamisen näkökulmasta. Tähän kuuluisi yhteinen lähestymistapa tulevaisuuden kehittyneiden laajakaistapohjaisten väestönsuojelu- ja pelastuspalvelujärjestelmien (PPDR) hankinnan suunnittelussa. Komission kehottaa jäsenmaita ottamaan tämä näkökohta huomioon kansallisissa 5G-etenemissuunnitelmissaan.

Kahdeksantena toimenpiteenä komissio esittää teollisuusvetoisen pääomarahaston perustamista tukemaan 5G-innovointia. Komissio pyrkii yhdessä toimialan ja Maaseudun innovaatioryhmän (EIP-ryhmä) kanssa yksilöimään tavoitteet, mahdollisen kokoonpanon ja muodollisuudet pääomarahoituvälineelle. Tämä voitaisiin mahdollisesti yhdistää muihin digitaalialan startup-yrityksille suunnattuihin rahoitustoimiin. Hankkeen toteuttamiskelpoisuus olisi arvioitava maaliskuun 2017 loppuun mennessä, ja siinä olisi otettava huomioon mahdollisuus täydentää yksityistä rahoitusta useammalla julkisen rahoituksen lähteellä, erityisesti rahoituksella Euroopan strategisten investointien rahastosta (ESIR) ja muista EU:n rahoitusvälineistä.

3 Lainsäädännölliset vaikutukset

Direktiivin osalta komission ehdotus olisi voimaan tullessaan pantava täytäntöön kansalliseen lainsäädäntöön kaikissa jäsenvaltioissa. Direktiivi edellyttäisi muutoksia Suomen voimassa olevaan lainsäädäntöön, erityisesti tietoyhteiskuntakaaren (917/2014) säännöksiin. Merkittävimmät lainsäädäntövaikutukset koskisivat radiotaajuuksia, verkkojen käyttöoikeuksia ja huomattavan markkinavoiman sääntelyä, loppukäyttäjien oikeuksia sekä kansallisten viestintäviranomaisten toimivaltaa ja tehtäviä. Tässä vaiheessa direktiiviehdotuksen eri artiklojen suhdetta Suomessa voimassa oleviin säännöksiin ei ole arvioitu yksityiskohtaisesti.

BERECiä ja WiFi4EU:ta koskevat ehdotukset ovat säädösmuodoltaan asetuksia. Siten ne olisivat Suomessa suoraan ja sellaisenaan sovellettavaa oikeutta. Kansallinen lainsäätäjä ei voisi muuttaa tai esimerkiksi täsmentää asetuksen sääntelyä. Asetuksen välitön oikeusvaikutus edellyttää myös sen säännösten ensisijaisuutta ristiriitaiseen kansalliseen normistoon nähden. Tällä hetkellä ei ole nähtävissä, että komission ehdottamat BERECiä ja WiFi4EU-hanketta koskevat säännökset olisivat olennaisesti ristiriidassa voimassa olevan kansallisen lainsäädännön kanssa.

Komission direktiiviehdotuksen monissa osissa esitetty nykyistä tiukempi sähköisen viestintän sääntelyn harmonisointi ja toimivallan keskittäminen kaventaisi yleisesti kansallista lainsäädäntövaltaa ja kansallisten viranomaisten toimivaltuuksia Suomessa.

4 Ahvenanmaan toimivalta

Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 27 §:n 40 kohdan mukaan valtakunnalla on lainsäädäntövalta asioissa, jotka koskevat teletoimintaa. Näin ollen muun muassa taajuushallin-

toon ja matkaviestintotoimintaan liittyvät komission ehdotukset kuuluvat valtakunnan toimivaltaan.

Itsehallintolain 18 §:n 7 kohdan mukaan rakennus- ja kaavoitustoimi sekä naapuruussuhteet kuuluvat maakunnan lainsäädäntövaltaan. Maakunnan toimivaltaan kuuluvat myös luonnon- ja ympäristönsuojelu (10 kohta) sekä teiden rakentaminen (21 kohta). Telekaapeleiden, matkaviestinverkon radiomastojen sekä tukiasemien sijoittamista koskevat asiat kuuluvat näin ollen maakunnan toimivaltaan.

Lisäksi itsehallintolain 18 §:n 20 kohdan mukaan maakunnalla on lainsäädäntövalta asioissa, jotka koskevat oikeutta yleisradio- ja kaapelilähetystoiminnan harjoittamiseen maakunnassa.

5 Taloudelliset vaikutukset

Komission ehdotuksella on vaikutuksia Euroopan unionin talousarvioon paikallisyhteisöjen internetyhteyksien parantamista koskevan WiFi4EU-asetusehdotuksen sekä BERECiä koskevan asetusehdotuksen osalta. Muilta osin ehdotetuilla tiedonannoilla ja säädöksillä ei olisi suora vaikutusta kansalliseen talousarvioon tai EU:n talousarvioon.

Direktiiviehdotuksella ja BEREC-asetusehdotuksella olisi kuitenkin merkittäviä suoria vaikutuksia viestintäverkkoja ja -palveluja tarjoavien yritysten toimintaan ja näitä verkkoja ja palveluja hyödyntävien loppukäyttäjien asemaan. Siten ehdotetuilla säännöksillä olisi merkittävää välillistä vaikutusta digitaaliseen talouteen ja tietoyhteiskuntakehitykseen.

Direktiivi- ja asetusehdotusten keskeisenä tavoitteena on investointien lisääminen huippunopeisiin laajakaistaverkkoihin muun muassa verkkokilpailun edistämisen kautta. Tavoitteena on myös rajat ylittävien digitaalisten palvelujen tarjonnan ja sitä kautta unionin digitaalisten sisämarkkinoiden edistäminen. Komission direktiiviesitys sisältää muun muassa verkkojen käyttöoikeuksiin liittyen eräitä ehdotuksia, joiden voidaan katsoa edistävän näiden tavoitteiden toteutumista. Myös huippunopeiden avoimien Wi-Fi -yhteyksien saatavuuden parantaminen julkisissa tiloissa ja paikoissa julkisen rahoituksen kautta voisi osaltaan edesauttaa tietoyhteiskuntakehitystä erityisesti harvaan asutuilla alueilla, edellyttäen että sääntelyssä huolehdittaisiin siitä, ettei julkinen rahoitus väärin kaupallista verkkokilpailua.

Komission esitys sisältää kuitenkin myös useita sellaisia ehdotuksia, joilla voidaan arvioida olevan heikentävää vaikutusta viestintäverkkojen- ja palvelujen kehitykselle. Useat ehdotetut säännökset vähentäisivät kansallisten viranomaisten päätös- ja täytäntöönpanovaltaa, ja kaventaisivat siten mahdollisuuksia huomioida kansallisia erityisolosuhteita sähköisen viestinnän sääntelyssä. Paikallisten olosuhteiden huomioiminen myös jatkossa on erityisen tärkeää Suomen kaltaiselle, Euroopan reunalla sijaitsevalle harvaan asutulle maalle, jossa viestintäverkkojen ja -palvelujen tarjonta on ollut verrattain korkeatasoista ja kilpailtua ja uusien teknologioiden käyttöönotto nopeaa. Lisäksi sellaiset ehdotetut säännökset, joita ei sovellettaisi palvelutai teknologianeutraalisti, voisivat heikentää toimialan taloudellista kehitystä ja ohjata epäsuotuisalla tavalla loppukäyttäjille saatavilla olevaa verkkojen ja palvelujen tarjontaa.

Lisäksi ehdotetusta jälkeenpäin annettavien täytäntöönpanosäädösten sekä BERECin ohjeistusten laajamittaisesta käytöstä johtuva toimintaympäristön ennakoitavuuden ja oikeusvarmuuden heikentyminen saattaisi heikentää yritysten investointihalukkuutta nopeisiin laajakaistaverkkoihin ja digitaalisiin palveluihin.

Komission ehdotus myös lisäisi merkittävästi kansallisten sääntelyviranomaisten tehtäviä. Ehdotusten mukaisten vaatimusten toimeenpaneminen saattaisi edellyttää jonkinasteista lisäresursointia ainakin Viestintävirastossa.

Tämän lisäksi ehdotus lisäisi myös yritysten velvoitteita ja hallinnollista taakkaa. Esimerkiksi BERECin tiedonkeruuoikeuksien laajentaminen sekä ehdotus yritysten verkkosuunnitelmia koskevien tietojen keräämisestä lisäisivät teleyritysten raportointivelvoitteita. Raskaat tiedonluovutusvelvoitteet olisivat todennäköisesti ongelmallisia etenkin pienemmille teleyrityksille.

BERECin henkilöstömäärän nostaminen lisäisi EU:n hallintokuluja. Henkilöstömäärän nostamisen myötä tulisi BERECin toimistolle löytää uudet toimitilat.

6 Toimivaltaperusta

Direktiiviehdotus ja BEREC-asetusehdotus perustuvat Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 114 artiklaan, koska sillä pyritään sähköisen viestinnän sisämarkkinoihin ja niiden toiminnasta huolehtimiseen.

WiFi4EU-asetusehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 172 artiklaan, joka kattaa EU:n toimet, joilla tuetaan Euroopan laajuisten verkkojen perustamista ja kehittämistä liikenteen, televiestinnän ja energian infrastruktuurien aloilla.

7 Ehdotuksen kansallinen käsittely ja osapuolten kuuleminen

Liikenne- ja viestintäministeriö järjesti komission ehdotuksista kirjallisen lausuntokierroksen 19.9. - 3.10.2016. Lausuntoja annettiin yhteensä yhdeksän kappaletta, joista kaksi ministeriöltä ja muilta viranomaisilta (valtiovarainministeriö, Viestintävirasto), kaksi yksittäisiltä teleyrityksiltä (DNA Oy, Elisa Oyj), yksi media-yhtiöltä (Yleisradio Oy) sekä neljä toimialaa ja käyttäjiä edustavilta järjestöiltä ja työmarkkinajärjestöiltä (Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry, Finnet-liitto ry, Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry). Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö, puolustusministeriö, sisäministeriö ja ympäristöministeriö sekä Viestinnän keskusliitto totesivat, ettei niillä ole lausuntopyynnön vireilläolovaiheessa ole lausuttavaa komission esityksistä. Lisäksi kilpailu- ja kuluttajavirastoa kuultiin erikseen pääasiassa käyttäjien oikeuksia ja yleispalvelua koskevista muutosehdotuksista ja maakuntien liittoja ja Suomen Seutuverkot ry:tä WiFi4EU – asetusehdotuksesta.

Saaduissa lausunnoissa pidettiin tärkeinä komission tavoitteita, joihin lukeutuvat tavoitteet erittäin nopeiden laajakaistayhteyksien lisäämisestä, verkkokilpailun vahvistamisesta, loppukäyttäjien valintamahdollisuuksien parantamisesta ja kuluttajansuojan asianmukaisen tason varmistamisesta sekä sääntelyn yksinkertaistamisesta ja tasapuolisten ja vakaiden toimintaolosuhteiden turvaamisesta digitaalisilla sisämarkkinoilla. Useissa lausunnoissa suhtauduttiin kuitenkin kriittisesti komission ehdottamiin toimenpiteisiin näiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Monet lausunnonantajat suhtautuivat yleisellä tasolla kriittisesti erityisesti ehdotuksiin, jotka johtaisivat toimivallan keskittämiseen kansallisilta viranomaisilta komissiolle sekä BERECin roolin ja päätöksentekovaltuuksien vahvistamiseen.

Suurin osa lausunnonantajista piti erittäin ongelmallisena käyttöoikeussääntelyyn liittyvän tiedonkeruovelvoitteen tiukentamista etenkin investointisuunnitelmien ja niihin liittyvän sanktioinnin osalta. Lausunnoissa pidettiin yhteisinvestointeihin kannustamista yleisesti kannatettavana tavoitteena, mutta sen osalta toivottiin ehdotuksen tarkentamista. Lausunnoissa suhtauduttiin lisäksi kriittisesti kupariverkkojen purkamista koskevaan sääntelyyn sekä terminointisääntelyn muuttamiseen.

Lausunnoissa kannatettiin taajuushallinnon harmonisointitavoitteita ja toimilupien reunaehtoja, mutta toivottiin, että päätöksenteko taajuuksien ja toimilupien myöntämismenettelyn sekä yksityiskohtaisten ehtojen osalta säilytettäisiin kansallisten viranomaisten harkinta- ja päätäntävallassa. Toimilupien voimassaolon pidentämistä sekä kannatettiin että vastustettiin lausunnoissa. Useissa lausunnoissa sinänsä kannatettiin myös käyttäjien oikeuksia koskevan sääntelyn harmonisointia, mutta toivottiin kevennettävän sitä huomioiden myös muu kuluttajan-suojalainsäädäntö. Osassa lausuntoja suhtauduttiin kriittisesti tiedonantovelvollisuuksiin ja kuluttajien irtisanomisoikeuteen.

Lisäksi saaduissa lausunnoissa lausuttiin komission toimivallasta määritellä teknisiä ominaisuuksia rajat ylittävälle tuotteille, käyttöoikeussäntelyyn liittyvästä symmetrisestä sääntelystä, fyysiseen infrastruktuuriin kohdistuvista velvoitteista, syrjimättömyyssäntelystä, komission laajennetusta veto-oikeudesta, sähköisen viestintäpalvelun määritelmän laajentamisesta sekä yleispalvelusta.

8 Ehdotuksen käsittely Euroopan Unionissa

Euroopan parlamentissa esittelijät on nimetty seuraavasti: direktiiviehdotus/Pilar del Castillo (EPP, Espanja) ja BEREC-asetusehdotus/Evzen Tosenovsky (ECR, Tšekin tasavalta). Wi-Fi4EU-asetusehdotuksen osalta esittelijää ei vielä ole nimetty.

Ehdotuksia käsitellään neuvoston televiestintä- ja tietoyhteiskuntatyöryhmässä. Direktiiviehdotuksen vaikutustenarvioinnin käsittely on aloitettu marraskuussa 2016. Artiklakohtainen käsittely kuitenkin käynnistyy vasta Maltaan puheenjohtajuuskaudella. Wi-Fi4EU-asetusehdotuksen käsittely on aloitettu työryhmässä jo lokakuussa 2016 ja tavoitteena on saavuttaa ehdotuksesta neuvoston yleisnäkemyks vielä Slovakian kauden aikana.

9 Valtioneuvoston kanta

Yleistä

Valtioneuvosto pitää komission ehdotusten tavoitteita digitaalisten sisämarkkinoiden edistämisestä sekä sääntelyn selkeyttämisestä ja päivittämisestä tärkeinä. Valtioneuvosto on katsonut voimassa olevan unionin sähköisen viestinnän sääntelyn olevan monelta osin vanhentunutta ja raskasta, ja on siten pitänyt sääntelykehiksen kokonaisvaltaista uudistamishanketta kannatettavana.

Valtioneuvosto on katsonut, että sääntelykehiksen uudistuksen tärkeimpiä tavoitteita tulisi olla tasapuolisen sääntely-ympäristön turvaaminen uudempien ja vakiintuneempien sähköisten viestintäpalvelujen välillä. Tämä tavoite tulisi pääasiassa toteuttaa perinteisiin telepalveluihin kohdistuvaa tiukkaa sääntelyä keventämällä tai päivittämällä. Sääntelyn tulisi toimia kehittyneiden, luotettavien ja kilpailtujen viestintäverkkojen ja -palvelujen tarjoamiseen kannustavan toimintaympäristön mahdollistajana sen sijaan, että sillä ohjattaisiin yksityiskohtaisesti verkkojen ja palvelujen tarjontaa tai niiden ominaisuuksia.

Valtioneuvosto kannattaa komission esitystä niiden ehdotusten osalta, jotka toteutuessaan merkitsisivät sääntelyn keventämistä ja joustavoittamista. Valtioneuvosto kuitenkin katsoo, että vanhentuneen lainsäädännön purkamista ja muita sääntelyn keventämiseen ja sujuvoittamiseen johtavia toimia voitaisiin toteuttaa vielä huomattavasti komission esittämää rohkeammin. Valtioneuvosto huomauttaa, että toteutuessaan direktiiviehdotuksella luotaisiin merkittävässä määrin uusia velvoitteita telealan toimijoille ja kansallisille viranomaisille sekä eräitä päällekkäisyyksiä muuhun voimassa tai vireillä olevaan EU-lainsäädäntöön nähden. Alakohtaisen

sääntelyn täydentämisen ja vahvistamisen sijasta valtioneuvosto pitäisi useimpien asiakokonaisuuksien osalta parempana lähtökohtana alakohtaisen sääntelyn keventämistä ja siirtymistä enenevästi pelkkään yleissääntelyyn. Tällöin tulee kuitenkin varmistua siitä, että yleissääntely on tasoltaan riittävän kattavaa.

Valtioneuvosto katsoo yleisesti, että komission ehdotukset ovat monilta osin tulkinnanvaraisia ja niitä tulisi selventää ja tarkentaa. Valtioneuvoston kantaa tarkistetaan tarvittaessa jatkovalmistelun yhteydessä.

Lainsäädännön muoto

Valtioneuvosto arvioi neljän direktiivin yhdistämisen yhden kokonaisuuden alle selkeyttävän sääntelykehityksen rakennetta niin käyttäjien, sääntelyn kohteena olevien toimijoiden kuin sääntelyä soveltavien viranomaisienkin kannalta. Siten valtioneuvosto katsoo ratkaisun tukevan hallitusohjelman kärkihanketta säädösten sujuvoittamisesta.

Valtioneuvosto pitää direktiiviä sopivana lainsäädäntöinstrumenttina sähköisen viestinnän säännöstölle. Direktiivi on voimaan tultua saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä, mikä mahdollistaa jäsenmaille tiettyä liikkumavaraa, jolla voidaan huomioida sähköisen viestinnän toimintaympäristöön liittyviä kansallisia tai alueellisia ominaisuuksia. Valtioneuvosto katsoo myös, että BERECin hallinnosta ja tehtävistä sekä WiFi4EU-hankkeesta on asianmukaista säätää suoraan sovellettavilla asetuksilla.

Ehdotetulla säännöstöllä siirrettäisiin komissiolle delegoitua säädösvaltaa eli oikeutta antaa direktiiviä tarkentavia säädöksiä. Ehdotuksella myös siirrettäisiin enenevästi sääntelyn täytäntöönpanovaltaa säätämällä komissiolle oikeuksia täytäntöönpanosäädösten antamiseen. Valtioneuvosto suhtautuu lähtökohtaisesti varauksellisesti komissiolle siirrettävän säädösvallan lisäämiseen sähköisen viestinnän sääntelyssä. Siltä osin kuin säädösvallan siirto on perusteltua, valtioneuvosto katsoo, että direktiivin tarkemmassa muotoilussa tulee tällöin varmistaa, että toimivallan siirtoa koskevat säännökset ovat riittävän selkeitä, tarkkarajaisia ja tarkoituksenmukaisia. Jäsenvaltioille ja Euroopan parlamentille kuuluvaa lainsäädäntövaltaa ei tule tosiasiallisesti siirtää komissiolle. Valtioneuvosto korostaa myös, että delegoinnin vaikutusten on oltava lainsäätäjälle sekä toimialalle ja loppukäyttäjille riittävästi ennakoitavissa jo päätöksen tekovaiheessa. Tietoturvaa koskevien säännösten osalta tulisi erityisesti arvioida, voidaanko toimivaltaa komissiolle siirrettäessä turvata viestinnän luottamuksellisuuden suojan toteutuminen vähintään yhtä tehokkaasti kuin nykyisin.

Institutionaalinen rakenne, BEREC:n rooli ja toimivaltakysymykset

Valtioneuvosto pitää periaatetasolla kannatettavana komission tavoitetta BERECin hallintorakenteen yksinkertaistamisesta. Valtioneuvosto yhtyy komission käsitykseen siitä, että BERECin nykyisessä, verrattain raskaassa hallintorakenteessa ja toimintatavoissa on tehostettava erityisesti hallinnollisen taakan keventämisen näkökulmasta.

Valtioneuvosto kuitenkin vastustaa yleisellä tasolla sähköisen viestinnän sääntelyn täytäntöönpanon liittyvän toimivallan keskittämistä kansallisilta viranomaisilta komissiolle ja BERECille. Valtioneuvosto pitää todennäköisenä, että toimivallan keskittämisen seurauksena mahdollisuus kansallisten viestintämarkkinoiden ja käyttäjien tarpeiden erityispiirteiden ja kansallisten hyvien käytäntöjen huomioon ottamiseen vähenisi merkittävästi. Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että Suomessa vallitsevat edistykselliset, kilpaillut viestintämarkkinat sekä hyvät edellytykset uusien teknologioiden nopealle käyttöön otolle voidaan turvata myös jatkossa. Komission tai BERECin ei tulisi voida estää Suomen markkinoille sopivimpia sääntelyratkai-

suja pelkästään sillä perusteella, että kyseiset ratkaisut eivät sovellu muiden EU-maiden tilanteeseen.

Verkkojen käyttöoikeuksia koskevat ehdotukset

Valtioneuvosto pitää erityisen tärkeänä tavoitteena sitä, että huippunopeiden kiinteiden laajakaistaverkkojen rakentamiselle luotaisiin oikeudellinen ympäristö, joka kannustaisi teleyrityksiä uusiin investointeihin ilman yrityksille tai viranomaisille koituvaa tarpeetonta hallinnollista taakkaa. Valtioneuvosto on lähtökohtaisesti katsonut, että nykyisten puite- ja käyttöoikeusdirektiivien mukainen huomattavan markkinavoiman yksityiskohtainen sääntely tulisi korvata joustavammalla yleissääntelyllä, jota voitaisiin soveltaa jäsenvaltioiden erilaisilla markkinoilla. Valtioneuvoston näkemyksen mukaan käyttöoikeuksien sektorikohtaisen sääntelyn tarve ja siihen liittyvät menettelysäännökset olisi ollut tarkoituksenmukaista tarkastella uudelleen vielä komission ehdotusta kokonaisvaltaisemmin. Siltä osin kuin nykyisenlainen huomattavan markkinavoiman sääntely on komission ehdotuksessa päädytty säilyttämään käyttöoikeussääntelyn perustana, sitä tulisi valtioneuvoston näkemyksen mukaan soveltaa vain sellaisiin markkinoihin, joilla on olennaista merkitystä tulevaisuuden viestintäyhteyksien saatavuudelle ja joilla muut sääntelykeinot eivät ole riittäviä korjaamaan kilpailuongelmia. Olennaista on turvata jatkossakin kilpailijoiden pääsy nopeisiin liityntäverkkoihin, kuten kiinteään laajakaistaverkkoon, mutta huolehtia samalla siitä, että sääntely on linjassa teknologian ja markkinoiden kehityksen kanssa.

Valtioneuvosto suhtautuu positiivisesti komission ehdotuksiin, joilla joustavoitettaisiin käyttöoikeuksia koskevaa sääntelyä. Sääntelyä joustavoitettaviksi ja keventäviksi ehdotuksiksi voidaan katsoa ainakin ehdotukset markkina-analyysille asetetun enimmäismääräajan pidentämisestä kolmesta viiteen vuoteen sekä ehdotus sääntelyn kohdistamisesta vain tukkutasolle.

Komission ehdotuksella laajennettaisiin ja tiukennettaisiin kansallisten viranomaisten tiedonkeruuvetoitteita ja lisättäisiin teleyritysten tiedonluovutusveltoitteita. Valtioneuvosto pitää teleyritysten olemassa olevia verkkoja koskevien tietojen keräämistä lähtökohtaisesti perusteltuna laajakaistayhteyksien alueellisen saatavuuden selvittämiseksi ja huomauttaa, että Suomessa tällaisia tietoja kerätään jo kattavasti. Komission ehdottamassa muodossa tiedonkeruu- ja luovutusveltoitteet tulisivat kuitenkin edellyttämään teknisesti ja hallinnollisesti raskaita menettelyjä ja järjestelmiä, mitä ei voida pitää hyväksyttävänä. Valtioneuvoston näkemyksen mukaan esityksestä, jossa ehdotetaan uutta velvollisuutta teleyrityksille toimittaa tietoja jatkossa myös BERECille ja muille viranomaistahoille tulisi luopua tai velvollisuutta tulisi rajata huomattavasti tarkemmin. Lisäksi valtioneuvosto katsoo, ettei direktiivitasolla olisi tarvetta säädellä sitä, millaisia tietoja kansallisten regulaattorien tulisi kerätä. Esitettyjen olemassa olevia verkkoja koskevien tiedonkeruuvetoitteiden osalta on lisäksi myös tarpeen arvioida huolellisesti mahdollisia sääntelyn päällekkäisyyksiä jo voimassa olevan EU:n yhteisrakentamisdirektiivin (2014/61/EU) vaatimusten kanssa.

Valtioneuvosto katsoo, että ehdotettu vaatimus investointisuunnitelmista ja mahdollisuudet niihin liittyvien sanktioiden asettamisesta olisivat ristiriidassa liiketoiminnan ja markkinatalouden perusperiaatteiden kanssa. Yritysten tulisi voida suunnitella investointejaan ja valita investointikohteita kysyntäperusteisesti, ja näitä suunnitelmia tulisi olla mahdollista muuttaa tarpeen vaatiessa ilman pelkoa sanktioista. Investointisuunnitelmiin liittyy myös merkittäviä liikesalaisuuksiin liittyviä näkökohtia. Valtioneuvosto suhtautuu hyvin varauksellisesti siihen, että ehdotettu investointisuunnitelmien kerääminen ja niiden valvontatoimet edistäisivät investointeja nopeisiin verkkoihin.

Valtioneuvosto katsoo, että komission esitys puheliikenteen terminointisääntelyn jatkamisesta ei huomioi riittävällä tavalla globaalisti vallitsevaa kehityssuuntaa, jossa puheliikenteen osuus pienentyy jatkuvasti suhteessa dataliikenteen kasvuun. Markkina-analyysiin perustuvan huomattavan markkinavoiman sääntelyn aiheuttama hallinnollinen taakka ja kustannukset eivät olisi oikeassa suhteessa sääntelyllä saavutettaviin hyötyihin etenkin Suomessa, jossa langapuhelinten käyttö on huomattavan vähäistä ja jossa etenkin kiinteän verkon terminointisääntely on siten jo nykypäivänä tarpeetonta. Valtioneuvoston näkemyksen mukaan tulisikin arvioida huolellisesti sitä, onko terminointisääntelyn jatkamiselle kokonaisuudessaan tarvetta tulevaisuuden viestintämarkkinoilla. Mikäli terminointisääntelyä jatketaan, sääntely olisi tarkoituksenmukaisempaa toteuttaa symmetrisenä, tasapuolisesti kaikki verkko-operaattoreita velvoittavana sääntelynä. Valtioneuvosto ei myöskään pidä perusteltuna esitettyä samanaikaisesti sekä direktiiviin että komission delegoituun säädökseen perustuvaa, hallinnollisesti raskasta hintakattosääntelymallia.

Valtioneuvosto suhtautuu positiivisesti komission tavoitteeseen kannustaa yhteisinvestointeja ja avoimen verkon malleja. Valtioneuvosto kuitenkin katsoo, että nämä tavoitteet tulisi voida toteuttaa komission esittämää selkeämmällä ja yksinkertaisemmalla tavalla.

Kiinteän laajakaistaverkon edistämiseksi valtioneuvosto pitää tärkeänä, että kupariverkkojen purkamista koskevaa komission ehdotusta muokattaisiin siten, että sääntely ei estäisi vanhentuvien kupariverkkojen purkamista syrjäseuduilla, vaikka korvaavaa tuotetta tukkutasolla ei olisi tarjolla. Valtioneuvosto katsoo, että komission ehdottamassa muodossa kupariverkkoja koskeva säännös ei huomioi riittävällä tavalla Suomen erityisolosuhteita. Suomessa korvaava tuote loppuasiakkaalle on jo pitkään voinut perustua matkaviestinverkon liittymiin. Tämä on mahdollistettu sääntelyllä, minkä voidaan arvioida edistäneen merkittävästi Suomen tietoyhteiskuntakehitystä. Valtioneuvosto pitää kuitenkin hyvänä sitä, että korvattaessa esimerkiksi kuparia kuidulla tai siirryttäessä vektoroinnin tai muun syyn takia korttelijakamoiden käyttöön, kyseisen verkko-operaattorin tulee tarjota korvaavia tukkutuotteita muille teleyrityksille. Valtioneuvoston näkemyksen mukaan on tärkeä huomata, että Suomessa kuparijohtojen purkaminen varsinkin haja-asutusalueella johtuu usein siitä, että kuparikaapelit kulkevat sähköverkkoyhtiöiden omistamissa pylväslinjoissa. Sähkön toimintavarmuusvaatimusten kiristyttyä sähköverkkoja maakaapeloidaan lähivuosina runsaasti ja samalla teleyritysten johtosijoitusopimukset irtisanotaan kun sähköyhtiöiden omistamat pylväslinjat puretaan. Sähkökaapeleiden maakaapeloinnin yhteydessä toivotaan hyödynnettäväksi mahdollisimman laajasti sähkö- ja telekaapeleiden yhteisrakentamista.

Valtioneuvosto ei yleisesti pidä kannatettavana kansallisia markkinoita koskevan toimivallan enenevää siirtoa komissiolle ja BERE:lle myöskään käyttöoikeuksien sääntelyssä. Valtioneuvosto ei esimerkiksi pidä perusteltuna komission veto-oikeuden laajentamista koskemaan huomattavan markkinavoiman yrityksille kansallisesti asetettavia velvoitteita. Komission ehdotukset heikentäisivät tarpeettomasti mahdollisuutta kansallisten olosuhteiden ja lainsäädännön huomioon ottamiseen markkinoita analysoitaessa ja velvoitteita asetettaessa. Valtioneuvosto katsoo, että valittavasta huomattavan markkinavoiman tai muusta tukkuhintojen sääntelymekanismista riippumatta jäsenvaltioiden sääntelyviranomaisilla tulee esimerkiksi säilyä toimivalta päättää tukkuhintasääntelyn kohdistamisesta ei-korvattavissa oleviin viestintäverkkoihin ja verkkojen osiin tilanteissa, joissa toimiva kilpailu ei turvaa viestintäpalveluiden kohtuullista hintatasoa. Tällaisia ovat nykyään Suomessa täysin valtakunnalliset tv- ja radioverkot.

Ilmoitusmenettelyä ja hallinnolliset maksuja koskevat ehdotukset

Valtioneuvosto kannattaa viestintäverkkojen- ja palvelujen tarjontaan liittyvän ilmoitusmenettelyn keventämistä. Näin ollen valtioneuvosto suhtautuu lähtökohtaisesti positiivisesti komission ehdotukseen, jonka mukaan ilmoitukset toiminnan harjoittamisesta tehtäisiin jatkossa BERECille kansallisen viranomaisen sijasta. Keskitetty menettely voisi keventää ilmoitusmenettelyä jäsenvaltioissa.

Valtioneuvosto suhtautuu myönteisesti myös komission ehdotukseen, jonka mukaan kansalliset sääntelyviranomaiset voisivat rajata pienimuotoisempaa toimintaa harjoittavat yritykset viranomaisen valvontatoimia rahoittavien hallinnollisten maksujen soveltamisalan ulkopuolelle.

Radiotaajuuksien hallinnointia koskevat ehdotukset

Valtioneuvosto suhtautuu myönteisesti siihen, että unionissa pyritään harjoittamaan yhdenmukaisempaa taajuuspolitiikkaa. Radiotaajuudet ovat rajallinen luonnonvara, jolla on huomattavan suuri yhteiskunnallinen ja taloudellinen merkitys. On tärkeää, että taajuuksien käyttö EU:ssa on mahdollisimman tehokasta.

Valtioneuvosto kannattaa lähtökohtaisesti ehdotuksen periaatteita mahdollisimman yksinkertaisesta, kevyestä ja tehokkaasta taajuuksien hallinnoinnista ja muita yleisiä periaatteita kuten häiriöttömyys, teknologianeutraalisuus ja taajuuksien yhteiskäytön ja siirtämisen salliminen. Osa esityksen ehdotuksista, kuten vertaisarviointiprosessi, ovat kuitenkin valtioneuvoston näkemyksen mukaan keinoina ylimitoitettuja ja hallinnollisesti raskaita eivätkä johda tavoiteltuun lopputulokseen.

Valtioneuvosto pitää lähtökohtaisesti myönteisenä luvasta vapaiden taajuuksien yhteiskäytön edistämistä. Suomi kannattaa lähtökohtaisesti myös taajuusalueiden harmonisointia eli tiettyjen taajuusalueiden osoittamista EU:n tasolla tiettyyn käyttötarkoitukseen. Taajuusalueen käyttöönoton tarkat aikataulut ja muut käyttöoikeusehdot tulisi kuitenkin säilyttää kansallisessa päätäntävallassa jäsenmaiden erityispiirteiden huomioon ottamiseksi. Suomen taajuuspolitiikka on perinteisesti ollut edistyksellistä ja Suomi on ollut ensimmäisten jäsenvaltioiden joukossa osoittamassa uusia taajuusalueita langattoman laajakaistan käyttöön. Taajuusalueiden harmonisointi ei valtioneuvoston näkemyksen mukaan saisi estää jatkossakaan Suomea osoittamasta taajuusalueita uusien teknologioiden käyttöön mahdollisimman nopeassa aikataulussa.

Valtioneuvosto suhtautuu kielteisesti toimilupaprosesseja ja toimilupien ehtoja koskeviin ehdotuksiin ja komissiolle ehdotettuihin uusiin toimivaltuuksiin. Valtioneuvoston näkemyksen mukaan käyttöoikeus- eli toimilupaehdoista päättäminen kuuluu jäsenvaltioiden toimivaltaan. Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että taajuuksien käytöstä päätetään jatkossakin lähtökohtaisesti kansallisella tasolla.

Valtioneuvosto korostaa, että kansallinen taajuus- ja toimilupapolitiikka vaikuttaa keskeisesti viestintäpalvelujen hintaan, laatuun ja saatavuuteen. Suomen poikkeuksellisen kattavat ja laadukkaat langattomat laajakaistaverkot ja palvelun edulliset hinnat ovat muun muassa onnistuneen kansallisen taajuus- ja toimilupapolitiikan tulos. Koska jäsenvaltioiden markkinatilanne, maantieteellinen sijainti ja yhdyskuntarakenne ovat erilaisia, on selvää, että kansallisilla viranomaisilla on paras osaaminen ja asiantuntemus kansallisen markkinan tarpeista, mahdollisista ongelmista ja niiden ratkaisuista. Näin ollen EU:n sääntelyn tulisi jatkossakin mahdollistaa kansallinen päätäntävalta esimerkiksi toimilupaprosesseihin ja verkkotoimilupien ehtoihin liittyen.

Suomessa toimilupien myöntämisestä ja toimilupien ehdoista säädetään laissa tai valtioneuvoston asetuksessa ja niistä määrätään valtioneuvoston myöntämissä toimituissa. Valtioneuvosto vastustaa ehdotusta, jolla puututtaisiin siihen, miten taajuuksien käyttöoikeuksien myöntämiseen liittyvät tehtävät kansallisesti jakautuvat valtioneuvoston ja hallinnonalan viraston kesken. Nykyiset käytännöt ovat toimineet hyvin eikä niitä ole tarpeellista muuttaa. Komission ehdotus siirtäisi taajuuksiin liittyvää päättävältä merkittävästi poliittisilta päätöksentekijöiltä virastolle, eikä se välttämättä vastaa Suomen lainsäädännön määräyksenantovaltuutta ja normiantovaltuutta koskevia oikeusperiaatteita.

Taajuuksien siirtämisen osalta valtioneuvosto toteaa, että kansallisesti tulisi olla oikeus olla hyväksymättä taajuuksien siirtoa muun muassa kansalliseen turvallisuuteen liittyvien seikkojen perusteella.

Valtioneuvosto vastustaa ehdotettua vertaisarviointiprosessia, jossa toimilupaprosessi ehdotettiin alistettavaksi BERECin, komission ja muiden jäsenvaltioiden arvioitavaksi. Prosessi hidastaisi merkittävästi taajuuksien käyttöönottoa kansallisesti. Menettely olisi raskas ja se lisäisi hallinnollista taakkaa sekä jäsenmaille että asianomaisille EU:n elimille. Asia voisi olla ratkaistavissa myös vapaaehtoisuuteen perustuen parhaita käytänteitä jakamalla esimerkiksi RSPG:n tai BERECin alaisuudessa. Valtioneuvosto olisi kuitenkin valmis hyväksymään yhteisen toimilupaprosessin jos siihen osallistuminen on vapaaehtoista.

Valtioneuvosto ei kannata ehdotuksia, joissa komissiolle annetaan uusia valtuuksia antaa täytäntöönpanosäädöksiä edellä mainituista erinäisistä toimilupaprosessiin ja toimilupien ehtoihin liittyvistä seikoista. Valtioneuvosto katsoo että taajuusalueen luvanvaraisuuden, harmonisointujen taajuuksien toimilupien ehtojen kuten peittoaluevelvoitteiden määrittelyn, toimilupien keston ja niiden käyttöönoton tarkan aikataulun, huutokauppojen ehtojen ja taajuuksien yhteiskäytön yksityiskohtaisten sääntöjen tulee edellä mainituista syistä kuulua edelleenkin jäsenvaltioiden toimivaltaan eikä niistä ole tarpeen antaa komission säädöksiä. Valtioneuvoston näkemyksen mukaan komission tulisi ratkaista jäsenvaltioiden välisiä radiohäiriöitä ainoastaan niiden pyynnöstä.

Valtioneuvosto ei kannata myöskään ehdotuksia, jotka muuttaisivat kansainvälistä edustautumista koskevia käytäntöjä. Suomen näkemyksen mukaan nykyiset käytännöt muun muassa maailman radiotaajuuskonferenssissa (WRC) ovat toimineet hyvin.

Radiotaajuuksia koskevan sääntelyn tiukentamisen ja toimivallan keskittämisen sijasta EU:ssa tulisi valtioneuvoston näkemyksen mukaan keskittyä tehostamaan taajuuksien käyttöä olemassa olevien sääntelyinstrumenttien ja rakenteiden puitteissa.

Yleispalvelua koskevat ehdotukset

Valtioneuvosto pitää hyvänä sitä, että viestintäpalveluiden esteettömyys varmistettaisiin jatkossa yleisellä esteettömyyssääntelyllä viestinnän yleispalvelusääntelyn sijaan. Muutoksessa on kuitenkin tärkeä varmistua siitä, ettei palveluiden esteettömyysvaatimusten vähimmäistason tai vammaisten käyttäjien oikeuksia heikennetä.

Valtioneuvoston näkemyksen mukaan ehdotusta tulisi selkeyttää myös yleispalvelun tason vaatimusten suhteen niin, että yleispalvelun taso Suomessa pysyisi riittävän korkeana siinäkin tapauksessa, että yleispalvelu määriteltäisiin ehdotuksen mukaisesti palvelujen listana, jotta loppukäyttäjien oikeus internetyhteyksipalveluihin voitaisiin turvata riittävän korkealla tasolla. Valtioneuvosto katsoo, että ehdotuksen mukainen yleispalveluvelvoitteen asettamista koskeva analyysi- ja kuulemismenettely olisi raskas ja hidas. Suomessa tulisi jatkossakin olla mahdol-

lista käyttää merkittävästi kevennettyä, yritysten ja viranomaisten hallinnollista taakkaa vähentävää ja yleispalvelut ongelmatilanteissa nopeasti ja tehokkaasti varmistavaa yleispalveluanalyysimenettelyä. Ehdotus lisäisi tältä osin merkittävästi yritysten ja viranomaisen hallinnollista taakkaa.

Palveluja ja loppukäyttäjän suojelua koskevat ehdotukset

Valtioneuvosto kannattaa kuluttajansuojaa ja loppukäyttäjän oikeuksia koskevan lainsäädännön yksinkertaistamista, yleissääntelyä sektorikohtaisen erityissääntelyn sijaan sekä hyödyke- ja teknologianeutraalisuuden periaatteille perustuvaa lainsäädäntöä. Siltä osin kuin sektorikohtainen erityissääntely katsotaan tietyn alan erityispiirteiden kannalta välttämättömäksi, tulee siinä huomioida kuluttajaoikeuden ja sopimusoikeuden yleiset periaatteet. Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että erityissääntelystä yleissääntelyyn siirtyminen toteutetaan harkiten, vaikutukset arvioidaan huolella ja kuluttajansuojan sääntelykenttää tarkastellaan kokonaisuutena. Valtioneuvosto kiinnittää huomiota siihen, että komission ehdottama erityissääntely sisältää joitakin päällekkäisyyksiä yleisen kuluttajansuojalainsäädännön kanssa, vaikka erityissääntelyn tulisi lähinnä täydentää yleissääntelyä.

Komission ehdottama täysharmonisointi johtaisi todennäköisesti Suomessa kuluttajansuojan tason heikentymiseen. Ehdotus on kuitenkin kuluttajansuojaa koskevilta osin hyvin suppea eikä näin ollen estä jäsenvaltioita säilyttämästä sitä kansallista lainsäädäntöä, joka jää tämän sääntelyn ulkopuolelle. Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että täysharmonisoivaan lainsäädäntöön siirryttäessä tarkastellaan kriittisesti nykyisten minimisäännösten sisältöä ja pohditaan, onko nykyinen kuluttajansuojan taso riittävä myös jatkossa, kun jäsenvaltiot eivät voi enää kansallisesti säätää korkeammasta suojasta.

Valtioneuvosto ei pidä tarkoituksenmukaisena sitä, että kansallinen sääntelyviranomainen, eli Suomessa Viestintävirasto, toimisi sähköisiä viestintäpalveluita koskevissa kuluttajariidoissa vaihtoehtoisena riitojenratkaisuelimenä. Suomessa tämä tehtävä kuuluu kuluttajariitalautakunnalle, kun taas Viestintävirasto valvoo sähköisiä viestintäpalveluita koskevan lainsäädännön noudattamista. Valtioneuvosto katsoo, ettei kuluttajariitojen ratkaisua tule antaa valvovan viranomaisen tehtäväksi.

WiFi4EU-asetusehdotus

Valtioneuvoston kirjelmässä E 113/2016 vp kuvatus mukaisesti tukee komission asetusehdotusta sillä edellytyksellä, ettei julkisen tuen käyttö häiritse liikaa markkinaehtoista toimintaa.

Ehdotukseen sisältyvä tuki liittyy EU:n talousarvioon ja monivuotisiin rahoituskehyksiin. Valtioneuvoston näkemyksen mukaan tulisi selvittää mahdollisimman pitkälle rahoituksen uudelleen kohdentamisen mahdollisuudet ennen kuin otetaan käyttöön kohdentamatonta liikkumavaraa. Valtioneuvosto edellyttää, että ehdotuksen mahdolliset toimet toteutetaan nykyisen EU:n rahoituskehysten puitteissa.

Muilta osin Suomi kannattaa asetusehdotusta, sillä se tukisi osaltaan huippunopeiden laajakaistayhteyksien rakentamista julkisille paikoille ja edesauttaisi samalla muidenkin käyttäjäryhmien huippunopeiden tietoliikenneyhteyksien saatavuutta varsinkin pienemmillä paikkakunnilla ja haja-asutusalueilla.

Valtioneuvosto edellyttää, että kuntien, paikallisviranomaisten, kirjastojen ja sairaaloiden lisäksi kuntien omistamat yhtiöt ja voittoa tavoittelemattomat osuuskunnat voisivat olla tuen saaji-

na. Useiden kuntien omistamien yhtiöiden tapauksessa vähäisten avustusten 60 000 euron rajaa sovellettaisiin kuntakohtaisesti.

Valtioneuvoston kantaa WiFi4EU-asetusehdotukseen tarkastellaan tarvittaessa käsittelyn edetessä neuvostossa.

5G-tiedonanto

Valtioneuvosto kannattaa tavoitteen tasolla seuraavan sukupolven 5G-tekniikan edistämistä ja nopeaa käyttöönottoa unionin alueella.

Valtioneuvosto katsoo, että komission esittämien toimenpiteiden sisältöä tulisi selkeyttää. Valtioneuvosto ottaa myöhemmässä vaiheessa tarvittaessa tarkemmin kantaa komission tiedonannon sisältöön.